Ara Pirineus, 18/01/21

Estrabó, el Pirineu i els pernils cerdans

En destaca la riquesa ramadera i de manera especial la cria de porcs, amb la producció de pernils

MANEL FIGUERA *Professor i escriptor*

Posant en dubte el «rigor» del meu article anterior, una de les persones que hi ha opinat diu que Estrabó era «grec, no romà». Aquest historiador va néixer i va morir a Amasya, a l'actual Turquia (63 aC - 23 dC), al final del període hel·lenístic. Macedònia i el Peloponès eren ja províncies romanes i el 27 aC l'emperador August va annexar la resta de Grècia a l'Imperi Romà el 27 aC.

Estrabó va escriure la seva obra mestra, Geografia, en 17 volums on relata la situació de les parts de l'Imperi i els seus aspectes humans. Coincidint amb l'època d'Octavi August, es va integrar plenament en el territori dominat per Roma, a la qual atribuïa el mèrit d'haver civilitzat el món conegut fins aleshores. Posseïa la ciutadania romana i el seu nom, que significa 'guenyo', delata el desig d'adquirir-ne la identitat.

Per això, a fi d'estalviar-me una explicació que no venia al cas, vaig dir que era romà. És més, amb la Geografia ell volia posar a l'abast dels dirigents tot el que sabia per millorar l'administració i el govern dels pobles sotmesos per l'Imperi. Quant als coneixements del Pirineu, enlloc consta que Estrabó hi hagués viatjat. Es basa en l'historiador grec Polibi (200-120 aC aprox.) per situar els ceretes 'habitants de les roques' al Pirineu central (Geografia, III, 4,11), amb capital a Iulia Libica, possiblement Llívia. En destaca la riquesa ramadera i de manera especial la cria de porcs, amb la producció de pernils molt apreciats que van arribar a la mateixa Roma.

La criança del porc no demostra que llavors fes més calor que avui, ja que el porc s'adapta a molts climes, però sí la qualitat del pernil. Un bon pernil necessita una mitjana de 15 a 30ºC durant els 6-9 mesos que dura l'assecat, temperatura que ara no s'assoleix: a Puigcerdà, del maig a l'octubre no supera els 14,1ºC.